

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 60 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 60 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenia miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
św. Anny 12

6-0-0
4-07, Dru.
Konto czekowe 304.
P.O. Katowice

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Malachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek, nr. 4, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuski tel. 16.

ś. † p.

Kazimierz Korzeniewski

Naczelnik Sekretariatu

Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich
Spółki Akcyjnej

Zmarł dnia 24-go maja 1934 roku.

W ś. p. Zmarłym tracimy nieodżałowanego, długoletniego, sumiennego i prawego pracownika.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD

Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich
Spółka Akcyjna w Sosnowcu.

Krwawa manifestacja żydów

Całodzienna bitwa z policją w Palestynie

LONDYN, 24. 5. (wt.) Z Jerozolimy donoszą, iż proklamowany przez żydów na dzień wczorajsz strajk powszechny, zaskoczył do pewnego stopnia władze angielskie które nie spodziewały się tak wielkiej solidarności wśród rozmaitych politycznych odłamów żydowskich. Hasło walki z polityką rządu palestyńskiego, utrudniającego emigrację żydów do Palestyny, zjednoczyło w jednym szeregu wszystkie zwalczające się organizacje polityczne.

W ciągu przedpołudnia patroli afiszowe rozmaitych odłamów uwijały się po ulicach miast palestyńskich, rozlepiając plakaty, nawołujące do porzucenia pracy z wybieciem godziny 12-ej.

W południe ulice ośrodków strajkowych, a więc przede wszystkim Tel - Awiwu i Haify, przybrały wygląd odświętny.

W ciągu kilkunastu minut została unieruchomiona wszelka komunikacja, wszystkie fabryki i warsztaty wstrzymały pracę, urzędnicy opuścili biura, wszystkie sklepy po zamykano. Ze wszystkich stron tłumy poczęły spieszyć na miejsca zbiórek i wieców.

Zebrania protestacyjne odbywały się nie tylko w miastach, ale nawet w najmniejszych kolonjach żydowskich. Poświęcone one były wyłącznie sprawom imigracji i zarządzeń władz angielskich w sprawie ochrony rynku pracy. Największy wiec odbył się w sali kinoteatru „Dan Rina“ w Tel Awiwie. Miał on przebieg bardzo burzliwy, mówcy w gwałtownych słowach wypiali politykę władz palestyńskich.

Po wiecu olbrzymi tłum uformował pochód i ruszył ulicami miasta domagając się okrzykami zrealizowania swych postulatów. Na jednej z ulic demonstrantom zastąpiła drogę konna policja, która z całą bezwzględnością przystąpiła do rozpraszania pochodu. Z tłumy posypał się na policję grad kamieni. Policja konna nie mogła uporać się z demonstrantami, wobec czego wezwano oddział policji pieszej.

Rozpętała się formalna bitwa. Demonstranci, silnie naciskani przez policję ustępowali, tworząc ośrodki oporu w innych miejscach.

Na kilku ulicach wzniesiono barykady z ławek i kamieni brukowych, których konie policyjne nie zdołały sforsować, wobec czego wy-

ślano na te odcinki piechotę policyjną.

Po dwugodzinnej bitwie nadjechały wezwane z Jaffy posiłki policyjne, uzbrojone w „armaty wodne“, z których oblewano demonstrantów silnymi strumieniami wody. Niewiadomo, jak długo trwałaby walka, gdyby nie interwencja działaczy żydowskich, którzy przybywszy pod wieczór na plac boju, wezwali tłumy do rozejścia się. Demonstranci usłuchali wezwania i w porządku odeszli do domów.

Bilans zaburzeń w Tel - Awiwie — 45 rannych, w tem kilkanaście osób bardzo ciężko.

T. Masaryk ponownie prezydentem

PRAGA, 24.5. Dziś w sali króla Władysława II Jagiellończyka w zamku na Hradczynie odbył się po raz czwarty w historii republiki czechosłowackiej akt wyboru prezydenta państwa. Olbrzymią większością głosów wybrany został ponownie Tomasz G. Masaryk.

Na demonstracyjną kandydaturę Klemensa Gottwalda, wysuniętą przez komunistów, padło 38 głosów.

Jeden Habsburg już w Austrii

BERLIN, 24.5. PAT. Z Bazylei donoszą, że arcyksiążę Eugeniusz Habsburg, przebywający tam stale od czasu obalenia monarchii w Austrii, wyjechał w środę popołudniu do Austrii, otrzymawszy wizę wjazdową. Arcyksiążę Eugeniusz spędził na tydzień w Wiedniu, a następnie zamieszkał w swym zamku w Gumpoldskirchen.

Katastrofalne obsunięcie się góry

250 osób zabitych

LONDYN, 24.5. PAT. Jak donoszą z Chin, w miejscowości Lok-chang, w prowincji Kwantung, nastąpiła katastrofa oberwania się ziemi. Góra Kaiman obsunęła się jak

lawira, grzebiąc pod sobą kilka wiosek oraz zasypując rzekę, na której znajdowały się setki łodzi. Liczba zabitych wynosi 250 osób.

ZEWALONA I ZYWCEM SPALONA

LWÓW. 24.5. Na polach pod Lwowem znaleziono dogorywającą strażnicę w czasie przewożenia jej do szpitala. Dołama tylko wymienić swoje nazwisko. Marja Benes została zaś potem miano usiłujących starań lekarzy zmarła. Dochodzenie przeprowadzone w sprawie tajemniczej zbrodni wykazało, że Benesówna została przez niewykrytych sprawców wywabiona za miasto, zgwałcona, obita benzyną i podpálona.

Potworni zbrodniarze nie zostali do tej pory wykryci.

CO SIĘ STAŁO Z TROCKIM?

PARYŻ. 24.5. Któraś z pras angielska donosiła o tym, jakoby Trocki przebywał w Montonie na Riwierze francuskiej gdzie odbył miał rzekomo konferencję z Litwinowem. Władze szwajcarskie prowadzą na polecenie prokuratury śledczą badanie odnoszące do pogłoszek, wedle których Trocki ma przebywać podobno na terenie szwajcarskim.

Długotrwałe badania nie dały żadnego pozytywnego rezultatu. Nikt nie widział nagle z samochodu, oznaczonego nr 210 R. J., w którym miał podobno podróżować Trocki i w którym miał przekroczyć granicę szwajcarską.

Władze szwajcarskie wysuwają przy tym zarzuty, że może to nawet sam Trocki rozpuścił pogłoskę o swym pobycie w Szwajcarii, aby w ten sposób odwrócić uwagę opinii publicznej od swoich projektów. Na każdy wypadek władze szwajcarskie wydały granicznym posterunkom policyjnym rozkaz natychmiastowego odstawienia Trockiego do granicy, gdyby ewentualnie znaleziono go gdzieś na terytorium Szwajcarii.

GENERALNY STRAJK ŻYDÓWSKI W PALESTYNE

LONDŃ. 24.5. Dnia odbywa się w Palestynie jednoczynowy powszechny strajk protestacyjny żydów, naznaczony przez organizacje żydowskie na znak protestu przeciwko organizowaniu emigracji do Palestyny ze strony administracji brytyjskiej. Strajk objął przede wszystkim Jerozolimę, Tel Aviv i Haifa. Wszystkie sklepy, kawiarnie, restauracje, urzędy i fabryki mają być zamknięte od południa do godz. 19. Również ruch kolejowy na odcinku ma być wstrzymany.

POTWÓRNY ZBRODNIARZ SAM SIĘ USLEPIŁ

INSBRUCK. 24.5. We więzieniu w Insbrucku wykonał sobie oczy gwoździem z podziwem 25-letni Alojzy Lechner z Haptarten. Obie gałki oczne wypłynęły tak, iż nieszczęśliwy pozbawiony zo stał wzroku.

Lechner przebywał w więzieniu od lipca ub. r. w najbliższym czasie miał odwołać przed sądem za liczne zbrodnie, mianowicie pięciokrotne kradzieże i 39-krotne podpálania.

SKAŃDAL W PARTII „STARYCH BOLSZEVIKÓW”

MOSKWA. 24.5. Komunistyczne koła w Moskwie notują niezwykle skandal w partii. Oto komunistą Szarow, członek partii od r. 1920 złożył podanie o przyjęcie go do grupy t. zw. starych bolszewików, twierdząc, że brał udział w walkach przedrewolucyjnych.

Przy poszukiwaniach w archiwach stwierdzono jednak, że nie był on robotnikiem, za którego się podawał, lecz urzędnikiem telegrafu. Ponadto znaleziono tego podanie o posadę w b. carskiej policji (1).

Szarow został wydalony z partii wraz z trzema paraczejnikami, za których złożył on rezygnację, potwierdzając pewne fakty z ich rewolucyjnej działalności. Jak się okazało, system wyłomnego poręczycielswa jest w partii komunistycznej dość rozpowszechniony, zwłaszcza jeśli idzie o stwierdzenie udziału w walkach rewolucyjnych. co stanowi tytuł do zwolnienia od wszelkich podatków i do uzyskania wielu ulg i przywilejów.

Kto zadusił ś. p. Garnarczównę?

KRAKÓW. 24.5. Wykrycie i aresztowanie potwornych morderców ś. p. Garnarczówny poruszyło cały Kraków.

Po przesłuchaniu Dońca, który przyznał się do wszystkiego i opisał cały przebieg zajścia, określając rolę reszty sprawców, podając przytem jako morderców Garnarczówny Władysława Bobrzeckiego i Kazimierza Schenkirzyka, poczęto przesłuchiwać Władysława Bobrzeckiego.

Ten początkowo wypierał się współudziału w zajściu, które rozgrywało się w mieszkaniu dra Neussenfelda, potem jednakże przyznał się do uczestnictwa, wypierając się jednakowoż udziału w samym morderstwie. Sam fakt zabójstwa i rabunku pieniędzy zarzuca Bobrzecki Dońcowi.

Wedle zeznań Bobrzeckiego to właśnie Dońce był tym, który własnymi rękami zadusił Garnarczównę, poczem ukrał pieniądze. Bobrzecki był jednak we wnętrzu mieszkania i temu w zupełności nie przeczy.

Rola Wanała nie jest jeszcze zupełnie dokładnie ustalona, lecz pewnem jest, że nie brał on bezpośredniego udziału w napadzie na ś. p. Garnarczównę.

Drugi z bezpośrednich sprawców zbrodni Kazimierz Schenkirzyk wyparł się początkowo zupełnie winy, później jednak w ogniu krzykowych pytań poczył się w zeznaniach płać, a w końcu zamilkł i przestał udzielać jakiegokolwiek wyjaśnień.

Komisja śledcza udała się na Wołę Justowską pod kopiec, gdzie niedaleko od drogi do Bielani, na wzgórzach w krzakach, mieli sprawcy ukryć resztę pieniędzy. Po dłuższych przeszukiwaniach na miejscu wskazanym przez zbrodniarzy znaleziono w trawie jeszcze dwie złote 20-dolarówki, a pozatem innych pieniędzy nie znaleziono.

Niezwykle interesującą jest rzeczą, w jaki sposób zbrodnica piglika — doręczarz, ślusarz, dwaj uczniowie Akademii Sztuk Pięknych i handlowiec — zawarli z sobą tak zażyłą znajomość, która doprowadziła ich do takiej „współpracy”?

W tym kierunku toczy się obecnie śledztwo.

Wogóle Władysław Bobrzecki był prowodyrem szajki. On to znając dr. Neussenfelda, dowiedział się o jego stosunkach materialnych i wspólnie z bratem i kolegą szkolnym Schenkirzykiem postanowił obładować się w mieszkaniu lekarza. Wiedział on, że dr. Neussenfeld prócz znacznej gotówki prywatnej, posiada znaczne fundusze krakowskiej izby lekarskiej, jako skarbnik tej instytucji.

Bobrzecki ułożył szczegółowo cały plan napadu. Poddano przedewszystkiem obserwacji mieszkanie lekarza i ustalono, kiedy zazwyczaj wychodzi, kiedy przechodzi do niego znajomi, pacjenci itd.

Krytycznego dnia sprawcy przybyli pod dom, gdzie mieszka dr. Neussenfeld. Władysław Bobrzecki stanął w bramie i zakrywszy twarz gazetą, obserwował, kiedy lekarz wyjdzie z domu.

Następnie wszyscy podzielili się rolami i przystąpili do wykonania napadu. Obaj malarze, przygotowawszy sobie narzędzia pakuneczki, weszli do domu. Zadzwoili do mieszkania lekarza i oświadczyli Garnarczównie, że przynieśli paczkę dla dr. Neussenfelda, żądając jednocześnie od niej, by wypeliła i podpisała pokwitowanie z odbioru paczki. Dziewczyna, nie przeznawiając się, wpuściła do mieszkania obu młodzieńców.

Z grupy trzech, którzy zostali na dworze, przybył w kilka chwil później do mieszkania Dońce. Przy

był w momencie, gdy Bobrzecki i Schenkirzyk walczyli z broniącą się rozpaczliwie Garnarczówną. Po chwili służąca padła pod uderzeniami napastników, a wówczas wszyscy trzej przystąpili do plądrowania mieszkania.

Po zrabowaniu pieniędzy i kosztowności zbiegli tylnem wejściem, połączyli się z dwoma współnikami, którzy czekali pod bramą, pilnując, czy ktoś nie nadejdzie. Zabrali z sobą przyniesioną paczkę oraz podpisaną już przez Garnarczównę pokwitowanie. Znaleziony następnie przez policję w mieszkaniu kapełusz z literami S. S. pozostawili dla zmylenia śladów.

Stojąc na rogu ul. Szpitalnej posłali Dońca, wręczywszy mu banknot 20-dolarowy, ażeby go gdzieś zmienił. Dońce nie wracał dość długo. Wobec czego Schenkirzyk zaczął się niepokoić.

Korzystając ze zlenierzowania swych towarzyszy Wł. Bobrzecki wyciągnął z teczeki 1.050 dolarów i schował je do kieszeni. Po powrocie Dońca zbrodniarze udali się ulicami miasta w stronę kopca Kościuszki. Minawszy kopiec ruszyli drogą wiodącą na Bielany i tu na polach w dwóch miejscach zakopali zrabowane pieniądze.

W jednym miejscu zakopali złote dolarówki, przy których pozosta wiono na straży Dońca, który miał jeszcze zatrzeć ślad zakopania, a Schenkirzyk z Wł. Bobrzeckim ruszyli dalej i w odległości dość zna-

cznej od miejsca zakopania złota, za kopali teczkę z banknotami.

Od tego momentu Bobrzecki i Schenkirzyk poczęli przygotowywać sobie alibi.

Wrócili do miasta, pokazali się u znajomych, spotkali kilku kolegów, robili wszystko, ażeby ich jak najwięcej osób widziało.

Wieczorem zbrodniarze przybyli do baru „Esplanade”, gdzie tańczyli i bawili się do późnej nocy.

Znamiennym jest dla całej sprawy jeszcze jeden fakt. Oto Wł. Bobrzecki wprowadzał Dońca w koła swych kolegów i przedstawiał go stale jako akademika. Bardzo wielu słuchaczy Akademii Sztuk Pięknych zna Dońca i uważa go może po dzień dzisiejszy za studenta uniwersytetu czy jakiegś innej wyższej uczelni. Na Dońca wywierał Bobrzecki wielki wpływ i stale tłumaczył mu iż w chwili, kiedy dojdą do posiadania pieniędzy, on ze swoim wyglądem i ze swymi „manierami” będzie mógł zrobić karierę w życiu — może nawet jako aktor filmowy.

Dońce jednak był „przyjacielem” tylko do pewnej granicy, bo okradł współników, ukrywając pieniądze zakopane za kopcem Kościuszkim.

Dodać trzeba, że Wanał podejrzany jest o poprzednie kradzieże, gdyż podczas rewizji w jego lepiance znaleziono m. in. złoty kielich kościelny, pochodzący zapewne z jakiegoś świętokradztwa.

Miljon złotych padł w Łodzi

WARSZAWA. 24.5.

MILJON zł. na nr.: 30290

Zł. 10.000 na n-ry: 2103 161754

Zł. 2.000 na n-ry: 897 22403 32472

32822 36715 44581 95315 97927

130878 140135 143786 147118 150980

152268 163318

54079 56323 58554 60236 60994 61124
69144 70768 71635 72680 74233 91622
93422 94073 96682 100877 110843
114867 123391 125653 126778 129713
131077 138169 139092 141864 163008
163144.

—oOo—

W ostatnim dniu ciągnięcia ostatniej klasy loterii państwowej rodzi się zwykle nowy milioner.

Wezoraj rano narodził się taki szczęśliwiec. Uroczystemu aktowi przypatrywało się kilkaset osób.

— Numer 30290 — rozległ się głos dyrektora loterii p. Markusa. Na numer ten padł milion złotych!

Shczęśliwy los przydzielony był kolekturze Zespołu pracy agentów handlowych w Łodzi.

Shczęśliwi gracze rekrutują się ze sfer inteligencji pracowniczey. Jedną ćwiartkę zakupiła p. Wasiałk-wa Wanda, pracownica szpitala im. prezydenta Mościckiego, drugą Marja B., urzędniczka ubezpieczalni społecznej, trzecią pracownik towarzystwa ubezpieczeń „Vesta”, który nie godzi się na ujawnienie jego nazwiska ostatnią wreszcie ćwiartkę zakupił urzędnik łódzkiego oddziału banku polskiego również zachowujący nazwisko swe w tajemnicy.

Wszyscy wygrali po ćwierć miliona złotych.

Niezwykła katastrofa Samolot sam poleciał

PRAGA. 24.5. Nienotwana dotychczas w dziejach lotnictwa woj-skowego katastrofa wydarzyła się onegdaj w okolicy Olomuńca.

Z lotniska tamtejszego wystartował do lotu ćwiczebnego samolot myśliwski pilotowany przez pilota Swobodę. Podczas produkcji akrobacyjnych samolot wpadł w korkociąg. Pilot usiłował wyrównać aparat, gdy się to jednak nie udało, zdecydował się na skok ze spadochronem. Lotnikowi udało się szczęśli-

wie wylądować na lotnisku pod Olomuńcem. Tymczasem pozbawiony p. lota aparat odzyskał sam równowagę i poszybował dalej.

W niewytłumaczony sposób uruchomiony został wmontowany do samolotu karabin, z którego padła cała serja strzałów. Samolot bez pilota przeleciał 5 kilometrów, strzelając nieustannie na przestrzeni prawie 3 kilometrów wreszcie spadł na ziemię i rozbił się.

WŁADYSŁAW MAZUR.

Dzisiejsza nasza rzeczywistość

Za kilka dni pójdą wszyscy obywateli miast Zagłębia do urny wyborczej. Z przedwyborczej agitacji, ulotek, narad wynika, że wielu, wielu obywateli nie zdaje sobie sprawy z dzisiejszej polskiej rzeczywistości. A dzisiejsza polska rzeczywistość, to silny Rząd, silna władza, ład, karność i posłuch. Doszliśmy do tego nie drogą metod rosyjskich, hitlerowskich, czy faszystowskich. Dzisiejszy stan rzeczy wykuwał się na drodze ewolucji zgodnej z charakterem naszego narodu.

Anarchia, warcholstwo, sejmowładztwo, wybujały indywidualizm przywódców muszą się podporządkować pod wolę ogółu szarmonizowanych grup społecznych, zrzeszeń. Zle wychowani za czasów zaborezych, przywykli do pracy społecznej w ramach partii politycznych, nie możemy zrozumieć w wielu wypadkach tych nowych idei, nowych prądów jakie idą.

Przedwojenne pokolenie miało idee walki o niepodległość. Ta niepodległość przyszła jak zjawia, mamy Polskę, mamy Państwo. Z tą chwilą, gdy jesteśmy włodarzami tego Państwa, zmienić się muszą wszystkie poglądy, wszystkie nastroje.

Maj 26 roku zrodził tę nową myśl społeczną: praca dla dobra Państwa t. j. dla dobra wszystkich obywateli, bez różnicy wyznań, narodowości bez różnicy światopoglądu politycznego. Gdy się dobrze wsłuchamy w tę nową myśl dzisiejszej Rosji, współczesnych Niemiec hitlerowskich, czy faszystów, to zobaczymy, że wszędzie tam jednym jedynym hasłem jest nie innego tylko dobro Państwa, w którym zmieścić się musi każdy obywatel. Państwo jest matką. Obywatele jej dziećmi. Byłoby Państwo złą matką, gdyby troszczyło się o dobro jednej grupy obywateli, gdyby forytowało jeden stan ponad drugi.

Grupy polityczne ciągną za sobą ciężkie kajdany walk partyjnych, jedna partia tępi drugą partię, przywódcy pną się do góry po trupach innych aż do czasu, gdy znów inna partia nie przyjdzie do władzy. Siły narodu zdzierają się we walkach grup partyjnych zamiast służyć dobru powszechnemu i wszystkim obywatelom. To też dzisiejsza polska rzeczywistość wymaga bezpartyjności. Każdy zdrowo myślący obywatel musi iść w stronę energii, zdolności, pracy poświęcić dobru Państwa. I dzisiaj nie ma innej drogi do szczęścia Rzeczypospolitej jak tylko spełnienie tej nowej idei, co się w narodzie krzewi i z każdym dniem utrwala tj.: Praca dla Państwa.

Idą wybory do samorządów miejskich. Rozumny obywatel nie będzie szukał ścieżek i drózek okólnych, lecz pójdzie wytyczną linią najkrótszą i najprostszą i odda głos na tę listę, która reprezentuje wspólpracę wszystkich obywateli dla dobra Państwa.

Ta lista to bezpartyjny blok pracy gospodarczej.

Dzisiejsza nasza rzeczywistość to Rząd BBWR. To się ukryć nie da ani zakłamać. Blok współpracy z Rządem rozrósł się do takich rozmiarów, że skrzydłami swymi nakrywa całą Rzeczypospolitą. Od Nieswieża po Cieszyń, od Zakopanego, po Gdynię wren i kipi praca BBWR. Szkoła się wsie, gminy, miasta do pracy dla dobra Państwa. Grupy polityczne tracą z dniem każdym na aktualności. Niektóre z nich mają pewne zasługi, te zasługi w historii rozwoju naszego Państwa nie idą w zapomnienie, ale po spełnieniu swoich zadań tak jak śnieg wobec wiosennego słońca fa-

nie niknie tak i te partje ulce muszą przemianom, bo nowe idą idee, nowa się kłuje rzeczywistość. To też od góry ku dołowi idą przemiany poglądów. Ludzie przychodzą do świadomości i zastanowił się, nie gatywnego przechodzą do czynnej pracy dla dobra kraju.

Ci ludzie co mieli odwagę narażać się na ośmieszenie i szyderstwa z powodu przewartościowania w sobie poglądów politycznych są bohaterami. Ci ludzie, co w duszy przyznają rację dzisiejszej rzeczywistości a wstydzą się oderwać od partyjności, by się nie narażać na kpiny — są tchórzami, albo egoizmi tak ich nasolił, że zatracili zdrowy rozum. Blok Bezpartyjny jest dziś widomą siłą w Państwie. Ma swoje oblicze górne i dumne, jednostka staje się tylko ogniwem w wielkim wysiłku pracy gromady.

Kto to zrozumiał ten zrzuci z siebie pleśń starych nawyków politycznych i idzie za potężną Gromadą Bloku.

Nikt nie w pojedynkę dla dobra kraju nie robi. Jeżeli kto chce rzetelnie służyć dobru miasta jako radny, ten wie, że dzisiejszy Rząd, ta polska dzisiejsza rzeczywistość, nie będzie się płaszczył, ani uniazał przed grupami opozycyjnymi, nie będzie ich forytował, gdyż byłby Rządem niemądrym, popierając swoich wrogów. Rząd, do którego samorządy będą pukać o pomoc i współpracę rozmawiać będzie otwarcie i szczerze tylko ze swymi przyjaciółmi. Tak jest w życiu codziennym. Otóż kto szczerze żyje miastem dobra, kto bezinteresownie chce się na swym odcinku działania przysłużyć dobru powszechnemu, ten przy nadchodzących wyborach odda z czystym sumieniem głos bezpartyjnemu blokowi pracy gospodarczej.

Teren rad miejskich nie jest sejmem. Rady miejskie nie są na to, aby staczać walki partyjne, kierować się kluczem ugrupowań politycznych, prowadzić przetargi na konwentach seniorów radzieckich. Taka robota utrudnia normalne prace rady miejskiej a kto na tem traci? Naturalnie, że obywatele.

Tylko zdecydowana większość rady miejskiej może trwale i normalnie pracować dla dobra miasta. Rozbici na grupki polityczne radni miejscy trawic będą czas drogi na waśniach i kłótniach. Rząd jako obserwator życia gospodarczego miast, widząc ten bezwład musi takie rady miejskie rozwiązywać i wprowadzać rady komisaryczne w radach miejskich. A czy to potrzebne. Jest właśnie dziś sposobność stanąć do urny wyborczej i oddać głos tej zdecydowanej większości Bloku. BBWR nie wisi w powietrzu. Każdy krok Bloku jest kontrolowany przez wyższe czynniki tegoż Bloku. Ludzie nieodpowiedni lub ludzie, którzy zawiedli nadzieje są z obiegu wycofani a przychodzą inni, bo Blok jest wewnętrznie silny i karny, działa z planem głęboko przemyślanym.

Tu wren i kipi praca dla Państwa, gdyż ci wszyscy wyznawcy tej nowej idei pod tym hasłem się scementowali i nie rozłączą się jak partje polityczne. Mylą się ci co wierzą, że Blok się rozsypie w proch niezadługo. Jak długo istnieć będzie Państwo polskie tak długo muszą być ludzie, co pielegnować będą przedewszystkiem idee mocarstwowa Państwa. W interesie dobra wszystkich leży, aby falangi wyznawców państwowości naszej powiększały się z dniem każdym.

Ci wszyscy, co tej wiary nie mają muszą odejść w zapomnienie jak ko niegodni Polski niepodległej, co

którą krwawilo pokolenie niejedno. Ci wszyscy poić się będą jadłem żółci a choć się będą zrywać do lotu, to nigdy w górę nie podleca, bo skrzydła mają uwiedle.

Niech się wobec Państwa walą w gruzy stare światopoglądy polityczne partyjności.

Wpierw słuź Państwu, słuź bliźnim, pracuj bez wytechnienia dla dobra ogółu a potem myśl o sobie. Trudne to, ale zgodne z dzisiejszą naszą rzeczywistością.

Blok każdemu obywatelowi, co się wewnątrz przepalił, przewartościował podaje rękę. Chodź i czyn. Nikt ci zato nie zapłaci. Czyn bo tam jest powinność pokoleń co tworzą i budują nowe życie, nowe czasy. Te nowe czasy dziś nadeszły.

To jest dzisiejsza polska rzeczywistość a tylko ślepi jej nie wy-ezuwają.

W ugrupowaniu prorządowym niema obywateli lepszych ani gorszych. Robotnik, chłop, rzemieślnik, kupiec, inteligent, przemysłowiec, to dzieci jednej i tej samej matki. Dola każdego stanu jest dola wszystkich obywateli. Jeden stan zrujno wany to ból i ciota dla całego Państwa, gdyż dla tego Państwa wszystkie stany są równoważnościowe. Hegemonia pewnych stanów ponad drugie wprowadza wewnątrz kraju walki i tarcia. Wówczas brak czasu na wewnętrzną rozbudowę życia gospodarczego. A do rozbudowy życia gospodarczego kraju są powołane wszystkie współczynniki. To jest dzisiejsza polska rzeczywistość, a tylko ślepi jej nie widzą.

Dlatego rozumny i trzeźwy obywatel w dniu 27 maja odda głos swój tylko na listę bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej aby się w Państwie dobrze działo.

Im prędzej się wszyscy zjednoczymy, tem prędzej złamiemy nasz polski kryzys. Przed nami ogrom prac: budowa dróg, kolei, regulacja rzek, nawodnienie i odwodnienie gruntów, poprawa w rolnictwie, rozbudowa życia drobnego rzemiosła, czym słynie Japonia, restytucja handlu, podniesienie ogólnej kultury ludu a co za tem idzie uruchomienie naszego przemysłu, którego bez kultury mas ludowych nie nie rozbudujemy i cały szereg innych zagadnień, to morze pracy, które stopi bezrobocie.

Warcholcie łatwo. Budować, tworzyć — trudniej. Grupa Bloku Bezpartyjnego wzięła na swe barki trud niemaly, odpowiedzialność za rozbudowę życia gospodarczego kraju, który jest jeszcze w niewoli obcego kapitału.

Niema dnia do stracenia. Znojnym wysiłkiem wszystkich obywateli przez wiele trudu i zmagań całego współczesnego pokolenia isé trzeba naprzód i stwarzać własny kapitał narodowy, skoro umiały to uczynić inne narody. Komórki samorządowe jak te tryby w kole obrotowym mają wielkie zadanie do spełnienia, gdyż są one tylko fragmentami w wielkich poczynaniach Rządu. Wszystkie więc kółeczka w całym Państwie samorządowe muszą grać na jedną nutę współpracy. Blok jest przy władzy. Blok rządzi, rządzić chce i zdecydowanie przyjmuje odpowiedzialność za swoje czyny.

Blok jest ustalona i potężna organizacja pracy dla Państwa. Trzeba to zrozumieć, trzeba to widzieć.

Na szczęście, że widzą to Obywatele w wielkiej swej masie. Z tej świadomości Obywateli zrodzi się czyn wielki: Lepsze Jutro następnych pokoleń dla których dzisiejsze pokolenie żyje, czyni i tworzy. Taka jest dzisiejsza polska rzeczywistość

ROZMAITOŚCI

STO LAT TEMU.

19 maja 1834 r. na Polach Elizejskich w Paryżu odbyła się pierwsza próba z tramwajem konnym na torze, mierzącym 573 metry długości. Do wagonu na czterech kołach, w którym zajęło miejsce 18 osób na ławeczkach, przyprężone konie, poczem wśród okrzyków zgromadzonych tłumnie gapiów tramwaj ruszył z miejsca. O tej pierwszej próbie pisał dziennik „Ordre” w takich słowach: „Jeśli ten rodzaj lokomocji przyjmie się w mieście, przestrzeń zniknie dla paryżan. W kilka minut ludzie, którym się śpieszy, a których szybkość nadmiernie nie prze-raża, będą mogli przebyć przestrzeń dzielącą Porte Saint Martin od rogatki Enfer”. Jakoteż to były czarujące złudzenia! Jakże daleko odbiegliśmy od tych czasów!

URATOWANE WIATRAKI W HOLANDJI.

Krajobraz holenderski od setek lat związany jest organicznie z sylwetą wiatraków. Tysiące wiatraków ożywia nizinę nadmorskie Holandji. Ostatnio zaczęły przecież wypierać je młyny parowe i elektryczne w których zużycie energii pednej jest celowsze, niż w wiatrakach gdzie aż 78 proc. siły pednej wiatru idzie na marnie. Zagrożoną jednak wiatrakom ruinę odsunął od nich inż. Dekker, który zastosował do skrzydeł forme t. zw. aerodynamiczne, dzięki czemu prawie 75 proc. siły pednej wiatru zostaje zużytkowane. W ten sposób eksploatacja wiatraków dostała się znowu opłacalna, konkurując z młynami parowymi możliwe, a krajobraz holenderski niepozbawiony swej odwiecznej dekoracji.

Wiadomości radiowe

TEŻ SPOSÓB NA OSZCZĘDNOŚĆ.

W Berlinie wypuszczono na rynek aparaty radiowe, służące do składania oszczędności. Mianowicie w odbiornik wrzuca się 10-fenigową monetę, poczem odbiornik działa wciągu jednej godziny. Innego sposobu uruchomienia aparatu niema Oczywiście — oszczędności ci w ten sposób zebrane, są własnością posiadacza aparatu i na żądanie mogą być przez funkcjonariusza firmy „wyplacone”, a raczej wyjęte z odbiornika.

CZAS, ABY POLSKI PRZEMYSŁ RADIOWY SIĘ RUSZYŁ.

W sekcji radjotechnicznej pol. zw. przedsiębiorstw elektrotechn. odbyła się konferencja przemysłowców radj. i przedstawicieli: min. poczt i telegrafów, polskiego radja, krótkofalowców i prasy radjotechn. Wybrano komi-sję która ma się zająć wykonaniem uchwał. Może współpracą tych wszystkich czynników sprawi treszenie, że polski nabywca odbiornika będzie tanio i dobrze obsłużony przez przemysł, co dotychczas nie było regułą obowiązującą.

ODBIÓR RASZYNA W CAŁEJ EUROPIE.

Stacja nadawcza w Charkowie, pracująca dotychczas na fali identycznej z falą centralnej rozgłośni polskiej w Raszynie — przeszła przed kilkoma dniami na fale 1304 metry, oddalając się od fali raszyńskiej 41 m., co przy tej długości fali stasowi odległość dostateczną dla uniknięcia interferencji. Stan obecny w eterze przedstawia się zatem następująco: na fali 1389 pracuje Motala i Wieża Eiffel, 1345 — Raszyn i 1304 — Charków i Luksemburg.

Jak z powyższego widać, stacja raszyńska ma w przeciwieństwie do swych sąsiadów falę wolną, na której pracuje sama, przyczem w obie strony od jej fali jest przestrzeń dostateczna, dzięki czemu emisje warszawskie są wolne od interferencji. Jedynie odbiorcy nieselektywne (których u nas niestety nie brak) mogą odbierać stację raszyńską z zakłóceniami, wynikającymi z braku selekcji t. j. słyszeć będą ich właściwie dwie audycje naraz warszawską i np. charkowską. Gwizdy i tony wysokie spowodowane interferencją nie powinny już mieć miejsca.

Dlaczego kobiety głosować będą na listy Bezpartyjnego Bloku Pracy Gospodarczej?

Na pytanie, zawarte w tytule niżej artykułu, odpowiedź jest bardzo prosta: hasła i program, wyrażone w odezwie bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej, całkowicie odpowiadają usposobieniu kobiety, jej zainteresowaniom i poglądom.

Usposobieniu kobiety obce i dalekie są wszelkie walki partyjne, które wprowadzają zamęt do życia zbiorowego, utrudniają spokojną, rzeczową pracę. Na terenie samorządu bardziej, niż na innych placówkach pracy, potrzebne jest rzeczowe podejście do zagadnień życia codziennego.

Kobiety oczekują od rady miejskiej intensywniej pracy nad najbardziej palącymi sprawami naszego życia. Głosowanie na listy bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej umożliwi wejście do rady miejskiej ludziom, którzy przystąpią do pracy samorządowej, mając na oku tylko jeden cel: bezinteresowną pracę dla dobra zbiorowego. Atmosfera pracy samorządowej całkowicie odpolitykowana, najbardziej odpowiadająca usposobieniu kobiety.

Kobiety — wyborczynie postarają się o należyte poparcie swemu głosom list bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej i z tego względu iż na listach tych widnieją nazwiska kobiet, które, wybrane na radne, rozpoczyna intensywną i ofiarną pracę na tych odcinkach życia, które specjalną troską napawiają każdą czującą kobietę. Wystarczy wymienić obszerny dział samorządowej opieki społecznej, jak piecza nad zdrowiem publicznym, walka z alkoholizmem i nierzadym, opieką nad opuszczoną matką i jej dzieckiem, troską o szkołę dla dzieci, aby stwierdzić, że obecność kobiet w radzie miejskiej jest niezbędna.

Kobiety wniosą do rady miejskiej obok swego doświadczenia z pracy w organizacjach społecznych jeszcze coś więcej: swoje, wsłuchujące wszelkiej krzywdzie ludzkiej serce, co niewątpliwie przyczyni się do podniesienia na wyższy poziom wszystkich placówek samorządowej opieki społecznej.

Kobieta Polka, obywatelka odrodzonego państwa, która w chwili odzyskania niepodległości wreszcie zdobyła pełnię praw obywatelskich, silnymi węzły związała jest z Państwem. Wszystkie poczynania, stawiające interes państwa ponad interesy partyjny, znajdują w kobiecie bezwzględne poparcie. Skoro bezpartyjny blok pracy gospodarczej postanowił sobie za zadanie oprzeć gospodarkę samorządową na współpracy z Rządem — prawdziwe obywatelki państwa muszą poprzeć listy tego bloku. W ten sposób wykażą swoje zrozumienie dla istotnej prawdy, iż gospodarka samorządowa jest nierozdzielalnym ogniwem wielkiej maszyny państwowej. To ogniwo — samorząd musi się oprzeć o współpracę z Rządem zarówno ze względu na interes samorządu, jak i Państwa.

Kobiety — obywatelki głosować będą na listy bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej w pełni poczucia odpowiedzialności za swoje stanowisko.

H. K.

WIELKI WIEC KOBIECY W SOSNOWCU.

W środę dn. 23 maja br. w sali gimnastycznej seminarjum męskiego przy ul. Wawel 1 odbył się wielki przedwyborczy wiec kobiet — obywaterek m. Sosnowca, zorganizowany przez zblokowane organizacje kobiece w Sosnowcu. (Rodzina Polityczna i Związek Pracy Obywatelskiej kobiet). Wielka sala była wypełniona po brzegi przemawiał p. dyr. I. J. Dunilewiczowa i p. dr. Maria Sławikowska.

Zebrań kobiece uchwaliło rezolucję, wzywającą wszystkie kobiety obywatelki miasta Sosnowca do oddania głosów w dn. 27 maja na listy bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej.

* * *

Wczoraj odbyło się walne zebranie kobiet na Dębowej Górze w Sosnowcu; sala dzielnicy BBWR nie mogła wszystkich pomieścić.

Jasno i treściwie poinformował zebrane p. Zygmunt Kalinowski o zadaniach samorządu miejskiego w dziedzinie opieki nad matką i dzieckiem itd. oraz o roli kobiet w samorządzie. Wszystkie obywatelki uchwaliły jednogłośnie głosować na listę nr. 1 bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej.

WIEC RZEMIEŚNIKÓW W SOSNOWCU.

Wczoraj odbył się wiec rzemieślników z całego Sosnowca.

Zebrań zganił p. Wałkowski. Referat gospodarczy wygłosił b. wicem. Gallot, poczem powzięto rezolucję, że rzemieślnicy pójdą do wyborów z blokiem gospodarczym.

* * *

Wczoraj odbyło się zebranie rodzicielskie dla szkoły starej i nowej na Środuli oraz dla szkoły powszechnej na Konstancynowie. Na zebraniu wygłosili referaty pp.: O lekczyk i Stankiewicz, omawiając sprawę, dotyczące wyborów do rady miejskiej.

W zebraniu wzięło udział zgórą 300 osób.

* * *

Onegdaj w sali „Kuchni” przy ul. Pierwszego maja 25 w Sosnowcu odbyło się zebranie przedwyborcze do rady miejskiej. W zebraniu wzięło udział zgórą 400 osób. Zganił zebranie p. Łabuś, prosząc na przewodniczącego red. Oskólskiego, asekurowali prof. J. Lassota, p. Słociński i p. Gagliński.

Oświadczenie

Potwierdzenie.

Niniejszem oświadczam, iż wyrażam swą zgodę na umieszczenie swego nazwiska na liście osób, tworzących Komitet Obywatelski Bezpartyjnego Bloku Pracy Gospodarczej w Dąbrowie Górnej.

Własnoręczny podpis:

R. S. Niedzwiedzki
p w b o m

Potwierdzenie.

Niniejszem oświadczam, iż wyrażam swą zgodę na umieszczenie swego nazwiska na liście osób, tworzących Komitet Obywatelski Bezpartyjnego Bloku Pracy Gospodarczej w Dąbrowie Górnej.

Własnoręczny podpis:

J. B. Brawa

Ponieważ, pomimo oświadczenia Bezpartyjnego Bloku Pracy Gospodarczej, umieszczonego w „Expressie Zagłębia” Nr. 137 z dn. 20 bm., w dalszym ciągu rozsiewane są wiadomości z powołaniem się na list księdza Niedzwiedzkiego i ks. Prawdy (Kurjer Zachodni z dn. 17 bm.), że B. B. P. G. pominie wśród składu wyborczych komite-

Rzeczowe referaty przedwyborcze o samorządzie i jego zadaniach wygłosili: dyr. Wł. Mazur, rejent Zubowicz i poseł Konieczko.

Wygłoszone referaty wysłuchane zostały przez zebranych z dużym zainteresowaniem i zrozumieniem, czego dowodem były huczne oklaski. Zebranie zakończono uchwaleniem następującej rezolucji:

Obecni na zebraniu przedwyborczym do rady miejskiej, odbytem dnia 23 maja 1934 r. w lokalu „Kuchni” przy ul. Pierwszego maja 25 — po wysłuchaniu referatów uchwalać w zrozumieniu doniosłości chwili, jednogłośnie w dniu wyborów oddać swe głosy na listę bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej.

WIEC PRZEDWYBORCZY NA POGONI.

Staraniem komitetu bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej IV okręgu, pod przewodnictwem p. Wł. Ziemińskiego odbyły się w lokalu przy ul. Florjańskiej 12 w Sosnowcu dwa zebrania przedwyborcze, w których wzięło udział przeszło 300 osób. Zebranie odbyło się na dziedzińcu ponieważ wciąż napływający słuchacze nie mogli się w lokalu pomieścić. Przemawiali: prof. Andrzej Majewski, p. Gawęcki oraz inż. Czunko. Przemówienia nagradzali zebrani oklaskami.

Zebrani uchwaliли następującą rezolucję:

Zgromadzeni na wiecu przedwyborczym obywatele Pogoni, wyborcy IV okręgu, postanawiają rezerwy partyjną, której doświadczyli i z którą zapoznali się w latach ubiegłych, postanawiają jednogłośnie zawiadzić się gremjalnie w dniu 27 maja przy urnach wyborczych i oddać swe głosy na listę bezpartyjnego bloku pracy gospodarczej.

Maj
25
Piątek

Dziś: Urbana pap.

Jutro: Filipa Nereusza

Wschód słońca: 8.28

Zachód słońca: 19.16

RADJO

WARSZAWA.

Piątek, 24 maja.

7.00. Sygnał czasu. 7.05. Gimnastyka. 7.25. Pięty. 7.35. Dz. poran. 7.55. Czwilka gospod. dom. 8.00. Program na dz. bież. 11.40. Codz. Przegl. Pras. Polsk. 11.50. Życie art. stolicy. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Pięty. 12.30. Kom. m. teor. 12.55. Dz. połudn. 15.05. Wiad. o eksporcie polsk. 15.20. Muzyka lekka. 16.20. Przegl. wydawnictw. 16.53. Pięty. 17.10. Pieśni w wyk. R. Hofmanowej. 17.30. Oczyszczenie. 17.40. Ruch kolonialny w końcu 19 i na początku 20 wieku. 18.10. Przem. o Funduszu Obrony Morskiej. 18.15. Muzyka lekka. 18.50. Rozmaitości. 19.10. Długość życia w świetle. 19.15. Kom. roln. 19.25. Felieton aktualny. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00. Myśli wybrane. 20.02. Pogad. muzyczna. 20.15. Koncert symf. z Warsz. 22.40. Muzyka tan. 23.00. Kom. meteor. i kom. polie. 23.05. Muzyka tan.

WARSZAWA

Sobota, 26 maja.

7.00. Sygn. cz. 7.25. Muzyka. 7.55. Dz. por. 7.40. D. c. muz. 7.55. Czwilka gospod. dom. 11.40. Codz. Przegl. Pras. Polska. 11.50. Życie art. stolicy. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Koncert ze Lwowa. 12.30. Kom. meteor. 12.55. Dz. połudn. 15.15. Wiad. o eksporcie polsk. 15.10. Kom. gospod. 15.20. Pieśni hiszpańskie. 15.35. Czwilka lotn. 15.40. Aud. dla chorych ze Lwowa. 16.20. Francuski. 16.35. Reportaż na żywo. 17.20. Polityka wieloletnia. 17.40. Reportaż. 18.00. Naboż. Majowe z Częstochowy. 19.00. Program nadz. nast. 19.05. Rozmaitości. 19.15. Kom. roln. 19.20. Kwa. draus poetycki. 19.40. Kom. sport. 19.47. Dz. wiecz. 20.00. Koncert Chopinowski. 20.30. Skrzynka poczt. 20.45. Z biegiem Wisły. 22.00. Muzyka tan. 23.00. Kom. meteor. i kom. polie. 23.05. Kukulkan wileńska z Wilna.

KATOWICE.

Piątek, 25 maja.

7.00. Aud. poc. 11.35. Program na dz. bież. 11.40. Tr. z Warsz. 11.50. Wiad. bież. 11.55. Sygnał czasu. 12.05. Pięty. 12.30. Tr. z Warsz. 12.35. Pięty. 12.55. Tr. z Warsz. 13.55. Głoda zbiorowa. 15.00. Hymn i pieśń majowa z Krak. 15.05. Tr. z Warsz. 16.35. Życie zw. młodzieży. 16.40. Kronika harcerska. 16.45. Pięty. 17.10. Tr. z Warsz. 18.50. Pięty. 19.00. Program na dz. nast. 19.05. Pozm. 19.10. Zakończenie. Państwo Państwa. 19.20. Tr. z Warsz. 19.43. Kom. sport. 19.47. Tr. z Warsz. 23.00. Skrzynka poczt. w jęz. franc.

Z Kielc

(k) Napadł nożowników na szosie pod Kielcami. Onegdaj na powracającym z jarmarku Stanisława Gojda, lat 26 zam. w Woli Kopcowej, pow. kieleckiego napadł na szosie Stanisław Dudzik wraz ze swym ojczymem Kazimierzem Sitarskim, zam. również w Woli Kopcowej.

Po wymianie kilku ostrych słów Dudzik i Sitarski zadali Gojdzie nożem kilka ran kłutych i zbiegli.

Poranionego Gojda w stanie bezradnym przewieziono do szpitala św. Aleksandra w Kielcach.

(k) Dawał podeszwy z tektury. Herman Rozenberg, zam. w Kielcach przy ul. Siłniczej nr. 5, zameldował, że jako kierownik firmy „Polbit” w Kielcach powierzał wykonanie pracy szewskiej Bolesławowi Wojarskiemu z Małogoszczy, pow. kieleckiego, który od 5 mies. zamiast skóry dawał pod podeszwy tekturę.

Wojarski wskutek tego miał narazić firmę „Polbit” na 2.000 zł.

Police'a prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

(k) Zamknięcie drogi Kielce-Busko. Rozporządzeniem woj. kieleckiego zamknięta została droga Kielce-Busko dla pojazdów mechanicznych i zaprzęgów ciężarowych.

Ruch pojazdów jadących od Kielc w kierunku do Buska skierowany został objazdem przez Morawice — Włoszczowice — Piotrkowice, a jadących od Buska w kierunku do Kielc skierowany został objazdem przez Piotrkowice — Głobowice — Włoszczowice — Morawice.

tów nazwiska osób bez ich wiedzy i zgody, zmuszeni jesteśmy opublikować odbliski deklaracji do wyborczego komitetu obywatelskiego B. B. P. G. w Dąbrowie wyżej wymienionych osób.

Prezjdum Rady Powiatowej
B. B. W. R.

Sosnowiec, 24. 5. 34.

Z Zagłębia.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Piątek, dn. 25 bm. o godz. 20.15 „Zoł-
nierz Królowej Madagaskaru” po co-
tach najniższych (1 zł. — 50 gr.).

W sobotę, dn. 26 bm. o godz. 20.15
„Zołnierz Królowej Madagaskaru” po
cenach najniższych (1 zł. — 50 gr.).

W niedzielę dn. 27 bm. o godz. 20.15
„Mademoiselle”.

—o—

DELEGACJA KOMBATANTÓW POLSKICH WYJEŻDZA DO WŁOCH.

W dniu 30 bm. wyjeżdża do
Włoch delegacja polskich kombatan-
tów włoskich na święto narodo-
we Włoch w dniu 2 czerwca.

Delegacji polskiej przewodzić bę-
dzie gen. Galica. Z Zagłębia w skład
delegacji wejdzie poseł dr. Go-
siewski, prezes okręgu związku leg-
jonistów.

—o—

— Wielki wiec przedwyborczy. Dziś
w lokalu seminarjum męskiego Wawel
I o godz. 7.30 wiecz. odbędzie się wielki
wiec przedwyborczy mieszkańców o-
kręgu IX, X i XI.

Przemawiać będą: rejent Zubowicz,
p. Stypa i p. Gębicki.

— Zasłużona nominacja. Sędzia są-
du okręgowego w Sosnowcu p. Stefan
Sądkowski otrzymał nominację na wi-
ceprezesa sądu okręgowego w Łomży.

P. sędzia Sądkowski w ciągu swego
urzędowania w Sosnowcu zyskał sobie
powszechny szacunek i sympatię, to
też społeczeństwo z żalem żegna sędzie-
go Sądkowskiego, obejmującego odpo-
wiedzialny urząd wiceprezesa sądu o-
kręgowego w Łomży.

— Z życia oficerów rezerwy. Zarząd
kolei ZOR w Sosnowcu przypomina
swym członkom, że dnia 25 bm. odbę-
dzie się w Szopienicach Północnych, o
godzinie 19 komora gazowa i wyświe-
tlanie filmów. Zbórka na peronie dwor-
ca Szopienice Północne (Różdżeń) o
godz. 19.

— Dlaczego nie ma lamp na ulicy
Chmielnej w Sosnowcu? Mieszkańcy
ul. Chmielnej w Sosnowcu skarżą się
nam, że ulica ta traktowana jest przez
magistrat po macoszemu. Nie dość że
ulica ta wciąż w błocie, nie ma chodni-
ków itp. — to na dobitkę brak jest na
ulicy oświetlenia, co oczywiście sprzy-
ja włóczeniu się po ulicy najrozma-
itszych podejrzanym typków.

Mieszkańcy ul. Chmielnej zwracają
się do magistratu z prośbą o ustawienie
kilku lamp.

— Zebranie rosyjskiego towarzystwa
dobroczynności w Sosnowcu. 21 maja o
godz. 3.30 w Iym terminie i o godz. 4.30
w II gim terminie, w lokalu zarządu
rosyjskiego towarzystwa dobroczynno-
ści w Sosnowcu przy ul. Teatralnej 5,
odbędzie się doroczne walne zebranie
członków towarzystwa.

— Wyjaśnienie. W artykule p. t.
„Dziwne praktyki w Z. Z. P. P. i H.
Rz. P. w Sosnowcu” wkraśl się błąd,
zakładający całe zdanie, które
brzmieć winno „Związek stanowi wi-
ni-n-tę komórkę, jedna z wielu, na któ-
rych oprzeć się mogła organizacja
wyższego typu jaką jest państwo, choć
by w imię maksymy „dam jeśli dasz” bo
od państwa związek żąda, wymaga,
lecz wzamian nie dać nie chce”.

Matki!

Zadajcie w apte-
kach i skład. apt.
hygieniczn. przy-
sypki dla dzieci

Puder „Ozidzi” z (kogutkiem)

utrzymującej cia-
ło dziecka w zdro-
wiu i czystości.

50 tysięcy złotych pożyczki funduszu pracy dla osiedla w Bukownie

W dn. 23 bm. podpisana została
umowa pożyczkowa w wysokości
50 tys. złot. pomiędzy funduszem
pracy, a zarządem miejskim w Olku-
szu na nowoczesne urządzenie osie-
dla letniskowego w Bukownie pod
Olkuszem.

Dzięki tej pożyczce magistrat
olkuski będzie mógł zrealizować
plan rozparcelowania około 960 ha
terenu leśnego w Bukownie, na
sprzedaż którego, jak już donosili-
śmy, właściciele tabelowi jako wła-
ściciele lasu wyrazili swą zgodę.
Plan osiedla Bukowna sporządzony
już został wspólnie przez inż. Hor-
wath - Dunina ze Lwowa i prof.
Stella Sawickiego z Krakowa.
Otrzymana pożyczka przeznaczona
zostanie wyłącznie na wykończenie

robót przy zbiornikach wodnych i
zaporach, budowę domków na plaży
przy rzece Sztolę, budowę drogi
spacerowej z Olkusza i doprowa-
dzenie sieci elektrycznej z elektro-
ni miejskiej.

Część parcel w Bukownie prze-
jdzie na własność firmy „Skoda” i
firmy „Termak” w Katowicach w
długu, pozostałe już w drugiej po-
wie czerwca rb. sprzedawane będą
prywatnym reflektantom po cenie
od 50 gr. do zł. 1 — za mtr.

Jak się dowiadujemy firma „Ter-
mak” z Katowica ma budować na
osiedlu domki według własnego pro-
jektu.

Narazie przy robotach inwesty-
cyjnych zatrudnionych jest około
180 bezrobotnych.

Zagłębianie ofiarami sprytnych oszustów

W toczącym się procesie oszu-
kańczej szkoły filmowej niejakiego
Sikorowicza w Krakowie, w dniu
oneguajszym zeznawali zagłębiacy,
którzy również pragnęli zostać
„gwiazdami”.

Ofiary Sikorowicza rekrutują się
ze wszystkich sfer i z wszelkich
środków.

Świadek **Sergiusz Kozaczuk**,
lat 23, obecnie odsiuguje wojsko i
przebywa w Rokicie, poprzednio
zaś w Kielcach. Ma lat 23, z zawodu
jest szewcem. Podaje on, że w r.
1928 wyczytał ogłoszenia propagan-
dowe, między którymi wyczytał, że
bardzo łatwo można zostać aktorem
filmowym. Po zwróceniu się do fir-
my otrzymał odpowiedź, w której
proponowano mu przesłanie foto-
grafji do albumu, w którym ta fo-
tografja byłaby zamieszczoną. Prze-
słał też na ten cel kwotę 50 zł. w
ratach, nie otrzymał jednak albu-
mu, przeciwnie kazali mu jeszcze
dopłacić na koszt przesyłki 15 zł.,
których już nie posłał. Świadek wy-
jaśnia, że zamówił dlatego album,
aby móc korzystać z bezpłatnej
szkoły filmowej.

Następny świadek **Władysław
Berental** lat 25 z Zawiercia, tokarz
z zawodu zeznaje, że w roku 1929
wyczytał ośnośnie ogłoszenie, zwró-
cił się listownie i na propozycję o-
szukańczej firmy posłał fotografję
i 30 zł. na album, który otrzymał.
Świadek wyjaśnia, że kwota 30 zł.
właściwie posłana była na opłatę

nauki, album więc był raczej do-
datkiem. W końcu zaznacza świa-
dek, że był wówczas przy rodzicach
i że zarabiał miesięcznie około 40 zł.

Skoiei wchodzi na salę człowiek
już starszy, **Jan Galeński**, zame-
szkały w Skarżysku, z zawodu ma-
gazyńier. Zeznaje on, że w r. 1926
albo 1927 wyczytał ogłoszenie, napi-
sał więc do firmy i na skutek otrzy-
manej odpowiedzi, przesłał foto-
grafję, którą mu jednak zwrócono
jako niedobrá. Przesłał zatem inną,
która została przyjęta. Równocześ-
nie jednak oszukańcza firma zapro-
ponowała mu przesłanie kwoty, któ-
rej już dzisiaj podać nie może na
album propagandy filmowej. Świa-
dek podaje, że na korespondencję
wydał około 8 zł.

Następny świadek, **Zygmunt Da-
browski**, lat 25, zamieszkały rów-
nież w Zawierciu, obecnie szofer.
Podaje, że w r. 1928, pracując jako
kinooperator w Zawierciu przeczy-
tał ogłoszenie w gazetach o „Empe-
Filmie”. Zwrócił się on pod wska-
zanym adresem i otrzymał kalen-
darz filmowy, za który przesłał
kwotę 6 zł. Proponowano mu rów-
nież kupienie albumu, oraz zrobie-
nie jego zdjęć na taśmie, co miało
kosztować znowu 50 złotych. Świa-
dek już nie dał się dalej nabrać i
żadnych pieniędzy więcej nie posłał.
Dodatkowo jeszcze zeznaje św., że
po zerwaniu kontaktu z firmą, zgło-
sił się u niego agent, który go na-
mawiał do zapisania się do szkoły.

Nieproszony gość w sklepie tytoniowym

Właściciel sklepu tytoniowego
przy ul. Głowackiego 9 w Sosnow-
cu, **Izachar Wiener**, przechadzając
się ulicą po zamknięciu sklepu, sta-
nął jak wryty. Dopiero co zaryglo-
wane drzwi sklepu były otwarte na
oścież, wewnątrz zaś uwijał się za-
ład jakiś młodzieniec.

Ochłonawszy z wrażenia, p. Wie-
ner jednym susem znalazł się w
sklepie i złapał młodzieńca za koł-
nierz.

Wywiązała się walka, w której

Wiener dzielnie wytrwał do czasu
przybycia policjanta, mimo, że
schwytyany młodzieniec dotkliwie
pogryzał p. W. po rękach.

Schwytanym okazał się notorycz-
ny złodziej, 17-letni **Władysław
Wierzchowski** (Sosnowiec, Lipowa
4).

Sąd okręgowy w Sosnowcu,
przed którym Wierzchowski wezo-
raj odpowiadał, skazał go na osiem
miesięcy więzienia. P. Wienerowi
należy się uznanie.

Wileński złodziejaszek na występach w Sosnowcu

Od jakiegoś czasu kręcił się ko-
ło okienek urzędu pocztowego w So-
snowcu jakiś wyglądający na przy-
bysza z Kresów osobnik, który pod
różnymi pretekstami nagabywał in-
teresantów. Cel przebywania „kre-
sowiaka” na poczcie wyjawiał się
niebawem.

Kiedy przyjeżdżał z Pilicy, Sta-
niław Siłuszek, nadawał większą
ilość gotówki, poczuł, w kieszeni
czując rękę. Nie tracąc rozumu, Si-
łuszek schwycił ową rękę i nie wy-

puścił jej dopóty, dopóki nie przy-
był dyżurny posterunkowy. Wścib-
ska ręka należała do „kresowiaka”.

W komisariacie stwierdzono, że
jest to niebezpieczny kieszonko-
wicz, 33-letni **Mojżesz Bulkin**, któ-
ry przyszedł do Sosnowca na wy-
stęp z Wilna.

Nieudany występ wilenianina
był wezorem przedmiotem rozprawy
w sosnowieckim sądzie okręgowym,
który skazał kieszonkownika na o-
siedm miesięcy więzienia.

Z GOSPODARKI GMINNEJ W MIERZĘCICACH.

Gmina rozpoczęła dalszą budo-
wę dróg bitych: Mierzęcice — To-
porowice — Dąbie, Przeczyce —
Wojkowice — Kościelne, Zendek —
Nowawieś, oraz przystąpiła do bu-
dowy nowej drogi Mierzęcice —
Straków.

Budowa dróg prowadzona jest spo-
sobem szarwarkowym, to jest za-
miast opłaty drogowej w gotówce,
której u rolnika zawsze brak, do-
starcza on robocizną w naturze.

Dotychczasowy dorobek gminy
na tem polu, wyrażający się w 11-tu
kilometrach dróg bitych, powiększy
się zatem w roku bieżącym o dal-
sze 2 kilometry.

Zauważyć jednak należy, że za-
rząd gminy pochłonięty sprawą sa-
mej budowy dróg, nie zdołał dotych-
czas zadzwonić ani jednego kilome-
tra tych dróg. Pożądane więc było
by, aby kierownictwa szkół zainte-
resowały się tą, tak wdzięczną dla
młodzieży szkolnej, sprawą i akcją
zadzwonięcia podjęły wspólnie z za-
rządem gminnym na jesieni.

—o—

ZA AWANTURY NA ULICY.

Mieszkaniec Sosnowca, **Włady-
sław Jasikowski** (Długa 2), ujrzał
szy grupę robotników magistrac-
kich zatrudnionych koło jego domu
przy naprawie ulicy, wszczął z nimi
awanturę i zaczął ich bić. Posterun-
kowemu, który interwenjował, na-
bił na czoło guza. Jasikowski był w
stanie pijanym.

O ten guz i kilka innych jeszcze,
które dostały się robotnikom, odby-
ła się wezorem w sądzie okręgowym
w Sosnowcu rozprawa.

Awanturnik skazany został na
sześć miesięcy więzienia.

—o—

ESKORTOWANY WIEZIEN U- SIŁOWAŁ ZBIEC.

Wezorem, w godzinach rannych
przechodni ulicy Towarowej i Te-
atralnej byli świadkami ucieczki
więźnia, 22-letniego **Jana Gabryśa**,
którego policjant prowadził na spra-
wę do sądu okręgowego w Sosnow-
cu.

Gabryś, zaraz po opuszczeniu
więzienia oświadczył konwojujące-
mu go policjantowi, że musi odejść
na stronę. Posterunkowy wszedł z
więźniem na jedno z podwórek.
Gabryś błyskawicznie przesadził
plot i zaczął uciekać w stronę dwor-
ca Dęblińskiego. Policjant puścił
się za uciekającym w pogoń.

Przy pomocy drugiego posterun-
kowego, który patrolował na torach
udało się zbiega ująć i odprowa-
dzić do sądu na rozprawę.

Gabryś ma za sobą bogatą prze-
szłość kryminalną. Odpowiadał on
będzie przed sądem za różne kra-
dzieże i włamania.

— Usiłowała otruć się esencją octo-
wą. **Stanisława Sygut**, lat 20 zam. przy
ul. 1-go maja 4 w Będzinie będąc w
stanie silnego rozstroju nerwowego u-
siłowała otruć się esencją octową. De-
speratkę w stanie niezagrożającym jej
życiu przewieziono do szpitala.

**PROSZEK
Z KOGUTKIEM**
(MIGRENE-NERVOSIN)

USUWA NAJUPORCZYWSZY

BÓL GŁOWY

MIGRENE, NEURALGIE

BOLE ZĘBÓW

GRYPE, PRZECIENIA

BOLE ARTRETYCZNE

STAWOWE KOSTNE I T.P.

PROSZEK JE WYRABIAMY W POSTACI
TABLETEK.

ZADAJCIE ORYGINALNYCH PROSKÓW
KOGUTKIEM

Z Zawiercia

(z) Ruch przedwyborczy. W sali kinoteatru „Stella” odbyło się wielkie zebranie przedwyborcze przy udziale 500 osób, zwołane przez komitet gospodarek odbudowy miasta. Referat na temat „Gospodarka samorządowa” wygłosił sekretarz wydziału powiatowego p. S. Malanowicz. Związek pracy obywatelskiej kobiet urządził w poszczególnych okręgach 10 zebrań informacyjnych kobiet, w których przemawiały pp. dr. Michałowska, M. Pawłowska, Kuśmierska i dyr. Jakliczowa. Na wszystkich zebraniach kobiety opowiedziały się za komitetem gospodarek odbudowy miasta. Poza tym wszystkie miejscowe strażnice ochotnicze pożarne zgłosiły swój akces do komitetu gospodarek odbudowy miasta.

(z) O uregulowanie hipotek właścicieli nieruchomości. Tereny, wchodzące w skład m. Zawiercia, należące do miejscowych obywateli, uregulowane są w hipotecznych księgach wieczystych b. dobr. Kromolowskich, Zawiercia kromolowskiego i Poręby Mrzygłodzkiej. Księgi te, obejmujące setki właścicieli, przedstawiają kilkadziesiąt grubych tomów ściśle z sobą związanych.

Przy wydawaniu dokumentów z tych ksiąg następuje się b. wiele trudności technicznych a obywatele narażeni są na duże wydatki.

W szczególności b. ujemnie odbija się to na obywatelach, starających się uzyskać pożyczki z banku gospodarstwa krajowego z państwowego funduszu rozbudowy miast. Pożądaną więc jest, aby właściciele nieruchomości w Zawierciu we własnym interesie wydzierżawiali swoje nieruchomości do oddzielnych ksiąg wieczystych, gdyż na te sprawy będzie kładł również nacisk komitet rozbudowy miasta przy udzielaniu pożyczek na budowę lub rozbudowę domów.

(z) Niepoprawna komunista pod kłuzem. Szpajzer Rachela (Rynkowa 11), córka znanego kupca zawierckiego wytoczono już ma dwie sprawy sądowe: za działalność antypaństwową. Mimo to niepoprawna komunista nie zaprzestała swej działalności, gdyż onegdaj rozklejała po mieście odezwy, nawołujące do działalności antypaństwa. Wj. Została oczywiście aresztowana.

Ci, co podzielią się stoma tysiącami

Ks. P. Jedynak (1) i państwo Borkowie (2 i 3) realizują ćwiartki szczęśliwego losu Nr. 160.743, na który padła wygrana 100.000 zł, (4) naczelnik urzędu pocztowego, który sprzedał los

Ziemia kielecka cieszy się stanem wspaniałym. Po pięćdziesięciu tysiącach, jakie padły w Miechowie, przyszła kolej na małą miejscowość w pow. opoczyńskim — Żarnów, która dzięki Loterii Państwowej — uzyskała całe 100 tysięcy złotych, o czym już pisaliśmy przed kilku dniami.

Nabywcą jednej z ćwiartek szczęśliwego losu Nr. 160.743 jest tamtejszy nauczyciel, p. Borek, drugi zaś — wikariusz miejscowej parafii — ks. Piotr Jedynak.

Wybrańcy losu z Żarnowa zjawili się razem po odbiór wygranej, przy czym p. Borkowi towarzyszyła małżonka. Przy wypłacie też mieliśmy sposobność odbycia małego wywiadu. Na zapytanie, jakie mają projekty na przyszłość, pani Borkowa, jako rodowita żarnowianka, odpowiedziała:

— Stworzymy sobie za wygrane pieniądze własną siedzibę w Żarnowie. Początek już zrobiliśmy, ale borykaliśmy

się z brakiem funduszy. Teraz nasze kłopoty już minęły i z ufnością spoglądamy w przyszłość.

Ksiądz Jedynak nosił się stale z zamiarem pogłębienia swych studiów teologicznych.

— Niestety — mówił nam — stan moich finansów nie pozwalał mi na to. Teraz wszelkie trudności zniknęły i dzięki Loterii Państwowej będę mógł oddać się całkowicie ułomowanej pracy.

Należy wyrazić uznanie ks. Jedynakowi i pp. Borkom za to, że zerwali z rozpowszechnionym nieestetycznym użyciem swego szczęścia w grze na loterii. Na zadawane pytania udzielali chętnie odpowiedzi i z uśmiechem pozwalali się fotografować. Jest to dowód, że inteligencja żarnowiecka idzie z postępem czasu i nie ma nic wspólnego z zaściankowatością prowincjonalną.

Nadmienić należy, że los nabyty został w miejscowym urzędzie pocztowym, który rozporządzał tylko siedmioma losami.

Krwawa bójka na ul. Polnej w Kielcach

Onegdaj pomiędzy Ludwikiem Przybylskim, lat 20, zam. w Kielcach przy ul. Polnej nr. 16, a Józefem Grudzińskim zam. w tym samym domu, wynikła na tle porachunków osobistych krwawa bójka, w czasie której Przybylski zadał nożem kilka ran klutych w szyję i

piersi Grudzińskiemu.

Grudzińskiego w stanie b. ciężkim przewieziono do szpitala św. Aleksandra w Kielcach, zaś Przybylski zbiegł, lecz późnym wieczorem sam zgłosił się do komisariatu PP., gdzie został zatrzymany do rana i przekazany władzom sądowym.

Popierajcie L. O. P. P.

— Jaki?
— Jaki, panie, pan, który wydaje się domyślny i nie zgadujesz?

— Daję słowo, nie..

— Kiedy tak, to muszę panu kropki na i postawić! Niech pan wie że jeżeli ta potworna i już niemłoda Garbuska zmusiła córkę do poślubienia tego pękatego Prospera bez grosza, bez pożyty, obciążone go długami, to tylko dlatego, że sama ostrzyżę zębki na swego byłego komisanta, i że robiąc go swoim zięciem, znalazła jedyny sposób aby mieć pod ręką... Czy to dość jasne i dobrze wykombinowane?

— O bardzo jasne nawet, lecz trudne do uwierzenia?

— A jednak prawdziwe, idę o gruby zakład. Wszyscy wiedzą i o tem mówią. Można było umrzeć ze śmiechu, jak ta garbata przewracała do niego oczy jeszcze za życia Tordiera, a wzdychała, że wiatrak by mógł poruszyć. Stary Tordier ślepy był na wszystko... albo może nie śmiał się odzywać. Lepiej zrobił, biorąc paszport na tamten świat, bo na tym nie miał szczęścia!

— A na co umarł?

— Niewiadomo? Niewielki był zuch z niego, lecz i tak nikt się nie spodziewał, żeby tak nagle zdmuchnął swą lampę. Że Garbuska mu dopomogła, toby mnie nie zdziwiło! Strasznie jej pilno było do pięknego Riveta. Biedna panna Helena będzie miała twardy orzech do zgryzienia. Jeszcze jedna więcej, co nie urodziła się pod szczęśliwą gwiazdą!

— Lecz — zauważył agent — na to wszystko niema dowodów... ostatecznie to tylko gadanina, przypuszczenia.

— Jest coś więcej... bo dowód...

— Jakiż więc?

— Garbuska nie dała córce fieniga posagu, lecz znalazła radę na to, aby zrobić swego zięcia pierwszym wierzycielem całej swojej własności, włączając w to dom przy ulicy Aubry-Rzeźnika.

Challet nie był w stanie ukryć najwyższego zdziwienia.

— Nie może być! — wykrzyknął.
— A jednak tak jest!.. Jest tam

Przyjemności lata są tylko dostępne dla tych, którzy składają swe oszczędności w **KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI W ZAWIERCIU.**

Z Olkusza

KONKURENCI MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO W POW. OLKUSKIM.

W Dzworowicach, w powiecie olkuskim władze skarbowe natrafiły na świeżo zainstalowaną tajną gorzelnię. Mieściła się ona w domu niejakiego Adama Kowalczyka, który wspólnie z swym sąsiadem Franciszkiem Barto sem pędził w mieszkaniu samogonkę.

Obydwaj konkurenci monopolu spirytusowego stanęli wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu i skazani zostali na trzy miesiące więzienia oraz znaczną grzywnę.

—ooo—

(ol) Protest mieszkańców Bolesławia

W ostatnich dniach bezrobotni, pracujący z ramienia zarządu drogowego z Olkusza w Bolesławiu, zgarniają kurz z szosy na chodniki i ścieżki po obu stronach szosy, wskutek czego przy ładach podmuchu wiatru, tworzą się tumany kurzu i zasłaniają formalnie horyzont na większej przestrzeni. Mieszkańcy Bolesławia złożyli protest przeciwko temu „zakurzaniu” wsi.

(ol) Za zakłócenie spokoju w święto narodowe 3 maja, starostwo olkuskie ukarało mieszkańców Sułoszowej: Jana Kanię na 40 dni bezwzględnej aresztu i Leona Kanię na 14 dni aresztu.

Za nielegalne posiadanie broni starostwo ukarało mieszkańców Dobradowa, gm. Kidów: Jana Szymczyka i Franciszka Szymczyka po 30 dni aresztu, Jana Witkiewicza i Józefa Seweryna z Małoszyc, gm. Żarnowiec — po dwa miesiące aresztu.

—ooo—

Nieznane rękopisy Puszkina

W bibliotece uniwersyteckiej w Saratowie znaleziono, nieznane dotychczas autografy Puszkina: zagubiony list w przededniu śmiertelnego pojedynku, pisany po francusku, oraz szkice nieznanych dramatów p. t. „Anglik i róża”.

nawet i wykręt dla zamydlenia oczu, nie zbyt jednak dowcipny. Wszystkie te posiadłości ni by mu sprzedała za gotówkę, lecz skądże by on wziął tyle tysięcy i setek na zapłacenie, on, który nie ma, ni psa, ni kota i siedzi w długach po uszy.

— Czy ta sprzedaż była wiadoma?

— Pryncypałowi notariusz Tordierowej, u którego spisała akt, powiedział, że zmienił właściciela... Teraz, panie, Rivet bogatszy jest, niżby się zdawało... Chociaż wziął córkę bez posagu, wie on, że dobrze mu się udało matkę naciągnąć.

— To, czego Challet usłuchał się od rana, umacniało w nim podejrzenia zrodzone w jego umyśle i w umyśle sędziego śledczego.

Jeden tylko punkt został niejasny, odnoszący się do śmierci Jakóba Tordier.

— Małoż to bywa zbrodni, spełnianych w skrytości? — mówił sobie w duchu.

A głośno dodał:

— Kto leczył Jakóba Tordier?

— Dobry doktor i człowiek uczciwy — odparł Julek — doktor Reynier... Został zamordowany na ulicy, jednocześnie prawie ze zgonem Tordiera...

— Dziwny zbieg okoliczności.

— Ha! Nie wszystko jest przypadkiem w tem życiu!.. — filozoficznie wygłosił uczeń. — Gdyby dziś rano ktoś mi był powiedział, że nadkręć grzbiotu dwunastu ostrzy-

gom i opchem się homarem, zakrapiając winem szampańskim byłbym u powiedział, że głupiec.

— Zdarzają się takie niespodzianki... W jakiej aptece brali Tordierowie lekarstwa?

— Tego to niewiem!.. Tyle ich jest w okolicy Halli!..

Challet nie pytał więcej. Wiedocześnie uczeń Jerzego Troublot powiedział wszystko, co wiedział.

Zapłacił racheunek, na progu restauracji pożegnał się z Julkiem, i przypuszczając, iż w Joinville nie będzie nic, coby interesować go mogło, poszedł do siebie na ulicę de la Harpe zredagować raport.

Następnego dnia Julka Tordier, której niekieszoną duszą miotła namiętność do Prospera i nienawiść dla Lucjana, zapragnęła zasięgnąć informacji o powodach obecności siostrzeńca w kościele Saint-Merri i złożyć sędziemu skargę na skandal, wywołany przez rysownika.

— Przy śniadaniu odezwala się umyślnie tonem wyzywającym:

— W południe wychodzę... Helena z przerażeniem spojrzała na matkę.

Prosper zapytał:

— Dokąd idziesz, teściowo?

— Do pałacu sprawiedliwości...

— do kancelarii sędziego śledczego...

— Nie dostałaś przecież wezwania...

Znaczne udogodnienia kolejowe dla Kielc Nowe możliwości turystyczne i letniskowe kielczan

Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Radomiu z dn. 20 km. wprowadziła do stałego kursowania na linii Kielce — Częstochowa dwa pociągi osobowe nr 761 i 762 z wagonami 2 i 3 klasy.

Pociąg nr. 762 odchodzi z Kielc o godz. 9.55 i przychodzi do Częstochowy o godz. 2.19 popoł.

Odchodzi z Częstochowy pociąg nr. 761 o godz. 6.2 wiecz. i przychodzi do Kielc o godz. 9.32 wieczorem.

Należy zaznaczyć, że w związku z wprowadzeniem dodatkowej pary pociągów na tej linii komunikacja zostaje znacznie udogodniona i z uwagi na małą odległość okolic i zdrowotne warunki pobliskich stacji: jak Górki — Szczukowskie, Piekoszów, Małogoszcz itp., należy przypuszczać, że ruch wycieczkowy do tych okolic zostanie w znacznym stopniu wzmożony, zwłaszcza że wprowadzone pociągi mają postój na wszystkich stacjach i przystankach.

Również należy spodziewać się, że miejscowości te będą wykorzystane przez kielczan jako letniska.

— o o o —

Miał czuwać, aby dyrektor mógł bezpiecznie bawić się z przyjaciółką

W wydziale cywilnym sądu okręgowego w Warszawie znalazła się sprawa b. urzędnika zakładów „Skoda”, Michała Zmarzęgo, który wystąpił przeciwko zakładom „Skoda” o odszkodowanie w wysokości 11.000 zł. za godziny nadliczbowe — Procs wyłonił niezwykle pikantne szczegóły, na których to powstał cały konflikt.

Oto rzecznik Zmarzęgo adw. Drobniewski, wystąpił przed sądem na występowanie oświadczenia, mającego wyznaczyć powody usunięcia Zmarzęgo z pracy. Jeden z dyrektorów fabryki p. Kabak miał przyjaciółkę, lecz obawiał się napadu ze strony dawnego przyjaciela swojej przyjaciółki. Z tego powodu p. Zmarzęgo, jako były komisarz policyjny był przydzielony do ochrony dyrektora Kabaka, gdy ten jeździł do swojej przyjaciółki.

Dowiedział się o tym inny dyrektor, p. Heine, który mając jakieś porachunki z dyrektorem Kabakiem, postanowił tak obciążyć p. Zmarzęgo pracą, aby ten nie mógł należycie dopilnować osoby p. Kabaka. Istotnie obciążono p. Zmarzęgo nadmierną pracą, której wypełnienie wymagało wielu godzin nadliczbowych.

Wreszcie nastąpiło starcie p. Kabaka z przyjaciółką jego przyjaciółki, w czasie którego p. Kabak strzelał do przyjaciółki.

Ostatecznie p. Zmarzęgo zwolniono z pracy. Na potwierdzenie tych wszystkich okoliczności adw. Drobniewski przedstawił wielu świadków. Sąd postanowił skierować tych dopuścić i sprawę odroczyć.

— o o o —

Okultyzm w Berlinie zakazany

Prezydent polizei w Berlinie, admirał von Lewetow, wydał okólnik, na mocy którego od 1 maja r.b. zakazana została „działalność” wróżek, magów, jasnowidzów, astrologów itd. Do wydatków tego rozporządzenia skłoniła policję wzmożona aktywność okultystów wszelkiej maści, którzy czerpali duże dochody z wykonywania swoich praktyk.

— o o o —

Le jest roślin na świecie

Instytut przyrodniczy w Moskwie przeprowadza „inventaryzację” całej flory ziemskiej. Część stanu roślinnego obliczono już. Wynosi ona dla Europy 21.000 rodzajów, dla Chin Południowych 20.000 dla Afryki podzwrotnikowej 13.000, dla wyspy Bernice 11.000 dla Syberji 5.000 dla Kaukazu 6.000. Z zestawień dokonanych przez Instytut wynika, że przeszło 90 proc. wszystkich rosnących na ziemi roślin nie ma praktycznego i użytkowego znaczenia dla ludzi.

POLSKIE PARKI NARODOWE

Administracja lasów państwowych utrzymuje ogółem 75 obiektów leśnych o obszarze łącznym blisko 300 km², które wyłączone są od gospodarki leśnej i służą jako Parki Narodowe i rezerwy. Są to żywe muzea, warsztaty badawcze nad nieskrępowaną przyrodą i ośrodki zdrowia, wytchnienia i tych bezcennych wrażeń, jakie daje ludziom dzisiejszych czasów obecność w pierwotnej przyrodzie. Jako ważniejsze wymienić należy: Park narodowy w Tatrach na obszarze 90 km², Park narodowy w Pieninach — 7 km², park narodowy w Oczko — 15 km², rezerwy na Górze Babiej i Baraniej: po km², park narodowy „Puszcza Jodłowa” im. Żeromskiego — 11 km. kw. wielkopolski park narodowy pod Poznaniem — 5 km², park natury im. Mickiewicza nad jez. Świtez — 6 km², rezerwat jodłowy Jala pod Łukowem 3 1/2 km², rezerwat pierwotnego lasu mieszanego pod Grąjewem „Grzędy” — 4 km², lasy ciśowe pod Tucholą na Pomorzu i pod Kolomyją na Pokuciu — 18 i 40 ha Kępa Redłowska pod Gdynią 1 pół km², wielkie rezerwy dla ochrony lasu na Polesiu i Augustowskim po 20 km², szereg rezerwatów dla ochrony bobrów, czapli, łabędzi i szereg drobniejszych. Najpiękniejszy i największy jednak rezerwat znajduje się w Puszczy Białowieskiej. Jest to jedyny w środkowej i zachodniej Europie kompleks lasu na niżu, który zachował się w formie naturalnej, pierwotnej.

Aby utrzymać fragment tego pierwotnego, administracja lasów państwowych wydzieliła z całego obszaru puszczy, wynoszącej 1.200 km², wyłączając go — jako park narodowy — od wszelkich gospodarek. Ma on służyć nie tylko jako żywe muzeum pierwotnej przyrody Puszczy, ściegającej liczne rzesze turystów, lecz w równym rzędzie jako warsztat pracy badawczej dla leśnika i przyrodnika.

Mieszkańcy lasów puszczańskich, a zwłaszcza Parku Narodowego są sarny, jelenie, dziki, wilki, r. sie, lisy, zające i liczne cztery ptactwa, wśród którego królują głusze.

W okresie wojny Niemcy, a po ich odejściu kłusownicy, zapatrzeni w pozostawioną przez wojska niemieckie broń i amunicję, tępił niemiłosiernie zwierzę i ptactwo. Wyginęły zupełnie żubry, których liczone na terenie Puszczy Białowieskiej przeszło 750 sztuk wyginęły także zupełnie skurczył się do bardzo szczupłych granic. Począwszy dopiero od r. 1926 zaczyna się wzrastać stopniowo podnosić. Obecnie według przybliżonych obliczeń mamy w Puszczy Białowieskiej 540 jeleni, 3.200 saren, 750 dzików, wśród których od czasu do czasu trafi się potomek zdziczałej świni domowej i dzika, 2.500 zajęcy szaraków i wcale spora ilość rzadkich bardzo zajęcy-bielaków, do 70 rysi, 10 wilków, niektóre sztuki kapitałne, około 450 lisów, 170 borsuków, niezliczona ilość wiewiórek, zgrój 1000 głuszczyków, 750 cietrzewi i wiele innego ptactwa.

Żubry, sprowadzone w ostatnich latach do Białowieszy, znajdują się w specjalnym rezerwacie, posiadającym około 3 km² obszaru.

Na obszarze puszczy chroni się długi szereg drobniejszych pomników przyrody w postaci okazałych czy rzadko spotykanych drzew czy krzewów, wiele pamiątek zamierzchłych bliźszych i ostatnich dziejów, które są drzewa, krzyże, mogiły, kurhany, ruiny, legendami osnute uroczyska, drogi, glazy.

Dla przyjęcia zwiększających się z roku na rok rzesz turystów istnieją w białowieskim parku pałacowym trzy nowoczesne urządzenia: schroniska oraz kasyno, zapewniające aprowizację. Ostatnim aktem udostępnienia puszczy dla ruchu turystycznego jest wprowadzenie ruchu osobowego na kolejce leśnej według trasy umożliwiającej w ciągu około 5 godzin objazd 80 km. puszczy i zapoznanie się z jej ciekawymi zakątkami. Dla pracowników naukowych na terenie parku i puszczy urządzone zostało przez instytut badawczy lasów państwowych — laboratorium biologiczne w Białowieży, w którym narazie czynna jest pracownia bakteriologiczna — łowiecka, obsługująca hodowle żubrów i zwierząt puszczy.

W.

Żegiestów skarbica zdrowia

Zbliża się okres urlopów i ferji szkolnych. Nie zapominajmy więc o wypoczynku i kuracji własnej i najbliższych, nie zapominajmy też o tem, że najbardziej do obydwo celów nadaje się Żegiestów — Zdrój jako stacja klimatyczna położona na wys. 500 m. n. p. m. wśród przepysznej górskiej przyrody Beskidu sudeckiego nad brzegiem rzeki Popradu, przepływającej tam w licznych zakrętach, wśród bujnej roślinności.

Ale nie tylko stacją klimatyczną jest Żegiestów wyposażony przez naturę w życiodajne źródła mineralne — szczawiy żelazisto — ziemnej o wysokim nasyceniu bezwodnikiem węglowym oraz bogate złoża borowiny żegiestowskiej znane jest od przeszło 100 lat wielu twierdząc kuracjuszy, którzy dzięki ki wysokim ich zaletom powrócili do zdrowia lub je wybitnie poprawili.

Żegiestów zwany „Klejnikiem Beskidu” zupełnie słusznie zasługuje sobie na to miano. Niema bowiem drugiej miejscowości uzdrowiskowej w Polsce o tak bogatym połączeniu niezwykle łagodnym klimacie podłańskim, tylu możliwościach leczniczych pozwalających w czasie szybkiego doprowadzić chore i zmęczone codziennymi troskami organizm ludzki do gruntownej restrytucji.

Wielką zaletą Żegiestowa są poza tym niskie stosunkowo koszty utrzymania kąpieli i zabiegów leczniczych co zwłaszcza w obecnych kryzysowych czasach umożliwia pobyt i kurację nawet osobom mniej zamożnym.

Szczegółowe prospekty i informacje wysłać na życzenie Komisja zdrowotna lub Tow. Właśc. Reakcji w Żegiestowie Zdroju, woj. śląskie.

Ruch turystyczny w Zagłębiu

Turystyczne zainteresowanie się Zagłębiem wzrasta coraz więcej. Od 29 do 31 maja br. odwiedzi Zagłębie wycieczka dzieci kaszubskich z Gdyni dzielnicą Orłowo — Murskie. Od 1 do 4 czerwca br. zwiedzać będzie Zagłębie państwowe gimnazjum im. Bergera z Poznania. Od 5 do 7 czerwca br. gościć będą w Zagłębiu uczniowie z państw. seminarjum z Wolkowskiej.

— o o o —

Ciekawostki z muzeum w ziemi kieleckiej

W muzeum PTK w Kielcach znajdujemy m. in. cały grób neolityczny ze złota o Sandomierza, ze szkieletem skurczonym. Grób ów został przeniesiony z niezwykle pierzochowatością ze Złotej przedstawia zaś bardzo wielką wartość archeologiczną.

* * *

W muzeum PTK w Olkuszu znajdują się m. in. zabytki z 17 wieku z zakładu kopalnictwa węglowego. Jest między nimi i część stroju skózanego, w którym przystępy w 18 wieku, skuci kaidanami, kopali węgiel w kopalni Uliścis.

* * *

Muzeum PTK w Miechowie mieści się w b. klasztorze Bożogrobów, ufundowanym w w. 12 przez potężny podój czas dziś już wymarły ród Gryfów.

* * *

W muzeum PTK w Radomiu znajdujemy m. in. cenne okazy zębów i kości mamuta i nosorożca dyluwialnego, odkrytego w okolicach Radomia, oraz wspaniałe czaszki turów, wykopane w polskich torfowiskach.

— o o o —

Pociągami popularnym na powietrze i słońce

Mamy już wiosnę w pełnym rozkwicie, ha, gdybym się nie obawiał za przyszłą wiosną pogodą jaką nas dotychczas widnia dąży powiedziałbym, że mamy już najpiękniejsze lato. Te miłe niespodzianki, jaka nas wiosna w tym roku zaskoczyła, powitali radośnie nie wątpliwie wszyscy zwolennicy wycieczek plażowania kąpieli i zabaw sportowych na wolności.

Po długiej przerwie zimowej, której końca wyglądał z utęsknieniem wszyscy entuzjastów słońca, powietrza i wody nadeszła wreszcie pora, w której mogą znowu do syta zażywać przyjemności pięknej i ciepłej wiosny.

Niedawno rozpoczęło się też okres przyjemnych wycieczek niedzielnych po popularnych pociągach, nieznanych do najpiękniejszych zakątków kraju. Będziemy mogli się tam otrzasać z pyłu wielkomiejskiego, odetchnąć pełną pierśią wonnym powietrzem i napaść wzrok rozstępnionym krajobrazem. Wspomnienie tych miłych spędzonych chwil będzie nas potem krzepić, gdy nadejdą znowu szare dni jesieni i zimy.

A teraz mamy przyjacielską przestrożkę! Kto pragnie by mu po powrocie z wycieczki nie miało miłych wspomnień niech nie zapomni w zaplecie przygotowań o zaopatrzeniu się w Krem lub Olejek Nivea. Sklenko woskowe małe pić, lecz może się stać niebezpieczne dla skóry naszej wydelikowanej ciepłą odzieżą zimową. Nikt z nas przecież nie pragnie poparzyć sobie skóry, a tylko opalić skłonić w słonecznym brzoju. Z doświadczenia radzę wystrzegać się nasładowania gdyż jedynie Krem i Olejek Nivea chronią skórę skutecznie i nadają w efekcie upragniony zdrowy i sportowy — ogorzał wycieczki.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

Kłeska polaków na ringu amerykańskim

CHICAGO, 24. 5. Występ reprezentacji bokserskiej Polski na meczu w Chicago zakończył się wysocką klęską. Tylko jeden Rothole został uznany za lepszego od Amerykanina.

Wszystkich innych polaków uważali sędziowie za gorszych, choć w dwu wypadkach Misiurewicz i Karpińskiego widownia nie podzielała tej opinii, obaj bowiem walczyli lepiej technicznie i stylowo od swych przeciwników.

Zawodnikom przyglądało się 25.000 ludzi, wśród nich połowę stanowili polacy. W wadze muszej Rothole pobił na punkty Patsy Urso, mając zdecydowaną przewagę we wszystkich starciach.

W wadze koguciej Rogalski przegrał zasluszenie z Bellinim.

W piórkowej Kajnar przegrał z Nettlowem. W wadze lekkiej Siński uległ Kenneally.

W półśredniej Misiurewicz niezasłuszenie uległ Farrarowi.

W wadze średniej Majchrzycki mimo przewagi technicznej przegrał zasluszenie z bojowym Caserio.

W wadze półciężkiej Karpiński po bardzo pięknej walce, entuzjastycznie oklaskiwany przez widzów został niezasłuszenie uznany za pokonanego przez Soldatego.

Wreszcie w wadze ciężkiej murzyn Thomas pobił na punkty Piłata.

— 000 —

O MISTRZOSTWIE ZAGŁĘBIA.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się dalsze spotkania piłkarskie o mistrzostwo wszystkich klas podokręgu Zagłębia.

O mistrzostwo A kl. walczą: w Sosnowcu: Unia z Zagłębiem, w Dąbrowie: Zagłębianka spotka się z Sarmacją w Czeladzi; CKS. grać będzie z Policjnym, w Będzinie: Hakoah spotka się z Ruchem, w Grodzcu: Solvay gościć będzie Brynec.

Mistrzostwa B klasy: I-sza podgrupa: Saturn — Kraft, Cyklon — Dąbrowa, Zew — Gwiazda; II-ga podgrupa: Samson — Płomień. Czarni — Kinech Swit — Makabi.

O mistrzostwo C klasy: I-sza podgrupa: Jaworzniak — AKS, Niwka, Nadbrynica — KS zw. strzeleckiego, Orzeł (Borawnik) — Przemsza.

W drugiej podgrupie walczą: SMP. Porabka — Makabi, Orzeł (Dąbrowa) — Gólonóg, Zabkowice — Brygada, Naprzód — Orlefa.

Echo święta PW. i WF. w Zagłębiu Dąbrowskim Związek rezerwistów i ochotnicza straż pożarna w Żychliach na czele z prezesami swych zarządów w zwartych oddziałach — po mimo oddalenia prawie o 15 km. stawili się w Dąbrowie licznie i zajęły co do nich swych członków jedno z pierwszych miejsc.

UNIEWAZNIENIE ROZGRYWEK JEŚNIENNYCH A KL. ZAGŁĘBIA.

Do okręgu w Częstochowie nadeszło pismo z PZPN, o unieważnieniu rozgrywek jesiennych A kl. Zagłębia.

W dniu 30 bm. odbędzie się zebranie związku okręgu, poczem o decyzji P. Z. P. N. zawiadomiony zostanie podokręg Zagłębia.

WŁOSOW wypadanie, łupież, łysienie usuwa —
— łysienie usuwa —
Esencja CHINOWO - CHMIELOWA
Mydło CHINOWO - CHMIELOWE
z Kogutkiem.
Sprzedają apteki, sklepy apteczne

Wydawca: Helena Monstorska.

Dzisiaj i dni następne

Kobieta i bestja

obraz z wysp malajskich peler' czaru egzotycznych melodji i zarazem najokropniejszej grozy

w rolach głównych: Carole Lombard szczęśliwa rywalka Greta Garbo i Marleny Dietrich, Charles Laughton nieznany odtwórca Henryka VIII, Kent Taylor i inni.

Nadprogram: „Kubuś Niezwykły” i najnowsze tygodniki Paramountu.

Bilety od 25 gr. sprzedawane są w dniu powszednie do godz. 7-ej, w niedziele i święta do godz. 6-ej

Największy sensacyjno-salonowy film ostatnich czasów

reżyserji znakomitego **Franka Capra**

Arystokracja podziemi

Potężny dramat życiowy, który wzrusza do łez

Emocjonujące! Fascynujące! Tajemnicze!

Złoty detektyw

Najciekawszy film kryminalno-detektywowy

W roli tytułowej **WARNER OLAND**

Nadprogram: Tygodnik Foxa

W piątek, sobotę i niedzielę passe-parto ut nieważne.

Sala dobrze wentylowana.

Nic tak nie zdobi Pań, jak piękna i czysta cera
To potęguję powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam.

stosując

Krem i mydło „LACTOLIN”

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

SPROSTOWANIE.
W Nr-ze wczorajszym „Expresu” w otwieszczeniu o licytacji nieruchomości Feliksa Łakomika wkradła się omyłka, gdzie m. i. ogłoszono, że licytant przystępujący do przetargu winien złożyć rekognicję w kwocie zł. 738.68 winno natomiast być: zł. 984.90

Wezwanie
Co. 78/34.
Sąd Grodzki w Sosnowcu wzywa niniejszem obecnego posiadacza zaginionego weksla na 50 zł. płatnego 23. IX. 1933 z wystawienia firmy R. Janeczki na zlecenie fabryki Gilz „Sokół” W. Kwaśniewski F. Pacholezyk w Warszawie, aby w czasokresie 60 dni od dnia ogłoszenia niniejszego wezwania zgłosił się w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu i okazał ten weksel Sądowi; po upływie wyznaczonego terminu Sąd uzna weksel na zasadzie art. 94 rozp. o prawie wekslowem za umorzony.
Sędzia Grodzki: (—) I. Wojnikonis.
Za zgodność
Julian Boba
Sekretarz Sądu

Wezwanie
Co. 79/34.
Sąd Grodzki w Sosnowcu wzywa niniejszem obecnego posiadacza zaginionego weksla na 56.75 zł. płatny 7. X. 1933 z wystawienia firmy R. Janeczki na zlecenie fabryki Gilz „Sokół” W. Kwaśniewski i F. Pacholezyk w Warszawie, aby w czasokresie 60 dni od dnia ogłoszenia niniejszego wezwania zgłosił się w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu i okazał ten weksel Sądowi; po upływie wyznaczonego terminu, Sąd uzna weksel na zasadzie art. 94 rozp. o prawie wekslowem za umorzony.
Sędzia Grodzki: (—) I. Wojnikonis.
Za zgodność
Julian Boba
Sekretarz Sądu

DROBNE OGŁOSZENIA
W „Expresie Zagłębia”
mają zawsze niezawodny skutek.

DROBNE OGŁOSZENIA
POSADY; PRACE

INŻYNIER lub sztygar odpowiedzialny kierownik kopalni potrzebny zaraz. Zgłoszenia Chemiczna 6 m. 21 zrana.

AGENCI ratalni oraz zastępcy rozmaitych artykułów zarobią ubocznie kilkaset złotych miesięcznie. „Fortuna” Lwów, Wałowa.

POSZUKUJE pracownika fryzjerskiego z dyplomem mistrzowskim, gwarantowane 120 zł. miesięcznie. Olkusz, Zakład fryzjerski, Marian Łaskawiec.

MAMKA zdrowa poszukuje miejsca w lepszym domu. Wiadomość Expres Dąbrowa.

WYKWALIFIKOWANEJ stenotypistki ze znajomością korespondencji polskiej i niemieckiej poszukują zakłady przemysłowe w Sosnowcu. Oferty kierować do Administracji „Expresu Zagłębia” pod „Zakłady”.

NIE EKSPERYMENTUJ
— LECZ ZADAJ —
+ „OLLA” +
PREZERWATYWY

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziola” (z marką Kogut) są stosowane przy chorobach żołądka, kiłszek, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie Gorzkie Ziola” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.

MAJSTER ŚLUSARSKO — TOKARSKI doświadczony w robotach maszynowych, w średnim wieku — potrzebny Zgłoszenia tylko piśmienne z odpisami świadectw kierować: Spółka Akcyjna „Bracia Bauererz”, Mijaczów, poczta Myszków. Nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

POTRZEBNA zdolna panienska do owo carni za małą kaucją. Wiadomość „Expres” Sosnowiec.

FRYZJER mesko damski lub fryzjerka siły dobre, zaraz. Zgłoszenia „Expres” Będzin.

KUPNO I SPRZEDAZ

SPRZEDAM plac przy ul. Długiej wprost Szopena. Wiadomość Szewska 10, gospodarz.

DO sprzedania motocykl „B.S.A.” 500 cm. Wiadomość Sosnowiec, Pańska 17 w godz. 12—14.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONA książeczkę oszczędnościową - udziałową Spółdzielni Kredytowej Zagłębia Dąbrowskiego z ogr. odp. w Sosnowcu unieważniam. Aleksander Król.

MICHNOWICZ STANISŁAW zgubił dyplom czeladnika rzeźniczego, wydany przez cech rzeźniczy w Sosnowcu.

UNIEWAZNIAM zgubioną legitymację wydaną przez Inspektorat Szkolny w Zawierciu na nazwisko Eugenji Ciesłowej.

WADAS WŁADYSŁAW zgubił legitymację ubezpieczalni społecznej w Olkuszu którą unieważniam.

JUDKA TROPFAUER zgubił dowód osobisty wydany przez Magistrat Olkuski, oraz kartę wojskową P.K.U. Miechów

KAMINSKI KAROL zgubił legitymację Funduszu Bezrobocia wydaną przez magistrat m. Czeladzi.

NOWAK WŁADYSŁAW zgubił legitymację Funduszu Bezrobocia wydaną przez magistrat m. Czeladzi.

LIPECKI ADOLF zgubił kartę mobilizacyjną, wydaną przez P. K. U. Zawiercie.

RÓŻNE

SERADZIONO broń (browning belgijski F. N.) Nr. 960291 kaliber 6.35 Stefanowi Dudzie w Strzemieszyczach przy ul. Siarkowskiej 185 w dniu 13 maja b. r. Posiadać takowej proszony jest o zwrócenie jej za wynagrodzeniem 40 złotych.

ZGUBIONO dnia 23 maja zegarek damski z białego złota, na czarnych rzemykach. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem pod adres: Sosnowiec, Małachowskiego 4 II piętro.

ZA długi żony mojej Marii z Vorbrodtów Hoinkowej nie odpowiadam i płacić nie będę. Eleazar Hoinka, Sosnowiec Francuska 1.

DO wynajęcia 2 sklepy i garaż. Sosnowiec, Sielecka 8 tel. 5 — 65.